

Poliklinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju ♦ Matice hrvatske bb ♦ 10410 Velika Gorica

DISIMULACIJA REUMATSKIH TEGOBA - JAVNOZDRAVSTVENI PROBLEM? DISSIMULATION OF RHEUMATIC COMPLAINTS - PUBLIC HEALTH PROBLEM?

Ladislav Krapac

Aktivnim epidemiološki pristupom i/ili sistematskim pregledima mogu se otkriti i reumatske bolesti na koje se ispitanici ne tuže. U reumatološkoj praksi treba mislit i na tzv. "disimulante" - bolesnike koji imaju reumatske tegobe i/ili bolesti - prikrivaju ih, ili pak nedovoljno rano prepoznaju i liječe.

26 godišnja gitaristica prikrivala je tegobe tenosinovitisa desne podlaktice, kao posljedicu vježbanja. U sklopu zakašnjele terapije koju bolesnica nije u potpunosti provela bila je nužna i privremene imobilizacija udlagom, s kojom je gitaristica vježbala sviranje.

45 godišnja radnica je zbog nedovoljno rehabilitirane traume šake i straha gubitka posla prerano vraćena na posao krojačice (disimulacija!). Neeregonomski dizajnirane škare potencirale su opterećenje dominantne ruke pa se razvila slika kroničnog regionalnog bolnog sindroma (CRPS).

58 godišnja liječnica (specijalistica-radiolog) je prikrivala bolne simptome desne šake i podlaktice kao posljedicu intenzivnog rada na računalu. Kad je u njenoj

ustanovi nabavljen aparat za ultrazvučnu dijagnostiku, radno oduševljenje i dodatno opterećenje dominantne desne ruke je uz raniji tenosinovitis (sindrom preparezanja) pridonijelo razvitku i znatno bolnjeg i u liječenju zahtijevnijeg CRPS.

94 godišnja harfistica je tijekom radnog vijeka zanemarivala morfološka promjene kralježnice s popratnom simptomatolgijom! Razvila je tešku osteoporozu (patološke frakture!). Ipak, ona i danas vježba sviranje harfe (radna terapija?), na izuzetno zahtijevnom i "neergonomskom" instrumentu i povremeno nastupa.

Starije osobe, pri liječenju ozljeda disimuliraju tegobe, dok su mlađi, posebice nezadovoljni radom, ali i nakon prometnih nesreća ili ozljeda na radu skloni potenciranju bolnih reumatskih sindroma. Nezaposleni, ali i ljudi koji zbog zadovoljstva radom ne žele prekinuti rad, disimulacija reumatskih tegoba može odgoditi, pa i otežati liječenje i time prerasti u ozbiljan javno-zdravstveni problem.

Ključne riječi: javno zdravstvo, reumatske bolesti, dijagnostika, disimulacija